

mestnik ravnatelja železnic inž. Hojs, predsednik okrožnega sodišča v Mariboru dr. Hudnik in višji državni pravdnik dr. Zorjan, okrajna glavarja dr. Šiška in Eiletz s svojima soproigama, predstojnik mestne policije Kos, komisar obmejne policije Krajnovič, upravnik mariborske carinarnice Mičič, poveljnik 45. pešpolka polkovnik Mihačlo Božovič, poveljnik 32. art. polka polkovnik Peter Kiler ter poveljnik šole za rezervne peš. častnike podpolkovnik Stjepan Gašič.

Popoldanski telovadni nastop v stadionu

Hvala Bogu je bilo popoldansko vreme bolj naklonjeno naši mladini. Nevarni oblaki so še sicer vedno grozili, vendar deževalo ni, dasi je bilo precej hladno.

Prostorno telovadišče je bilo v zastavah in tribuni za odlične goste ter godbo lepo okrašeni.

Kakor hitro so telovadci in telovadkinje z ljudskimi množicami se pokrepčali za opoldne, se je začel polniti telovadni prostor na Tržaški cesti s tisočimi in tisočimi gledalci iz vseh delov Jugoslavije.

Kmalu po tretji uri popoldne so veselo presenetili člani v telovadni preobleki številne gledalce z vzorno izvajanimi prostimi vajami, ki so bile točka za točko odobravanje s ploskanjem in živijo klici naši tako dobro izvežbani moški mladini.

Za člani so nastopile s prostimi vajami najbolj navdušeno sprejete članice, ki so bile deležne zaslužene pohvale.

Sledila je orodna telovadba na dveh drogih, dveh bradlah, krogih in konju. Gledalci so se čudili najbolj drznim orodnim vajam, katere so bile izvajane od izbranih telovadcev tako, da bi bili želi priznanje in pohvalo v vsakem velemestu.

Nato je bila slovesna razdelitev krasnih in že v uvodu omenjenih daril, katera so poklonili zmagovalcem v tekmah pred nedeljsko glavno prirediteljo najbolj odlični slovenski voditelji kator: dr. A. Korošec, dr. Krek, minister Snój, župani slovenskih avtonomnih mest ter drugi.

Pred razdelitvijo daril je imel na celotno zbrano mladino kratek ter jedrnat nagovor minister za telesno vzgojo Cejovič, ki je pozdravil vrste slov. fantov in deklet z: Bog živi!

Za g. ministrom je nagovoril telovadno mladino predsednik fantovskih odsekov dr. Žitko.

Oba govornika sta nazdravila mlademu kralju Petru II., knezu namestniku Pavlu, Jugoslaviji ter Sloveniji. Ob vsakem nazdravu, ki je bil spremljan od viharja navdušenja, je zaigrala godba državno himno, katero je poslušala nad dvajset-tisočera množica gledalcev stoje.

Ko je bila razdelitev daril končana, so nastopile z ljubkimi in pestrimi vajami mladenke, katere so tudi bile deležne občega odobravanja.

Krasna telovadna prireditev je bil nastop mladcev z rdečim zastavami z belimi križci. Te vrste prostih vaj so bile nove in tako prirsne v veselem vihranju in plapolanju zastavic, da se gledalci kar niso mogli načuditi izvirnosti nastopa.

Treba še posebej omeniti, da so izpolnili odmore med posameznimi nastopi mladi s štafetnim tekom in vzorna telovadna vrsta desetih telovadcev z izrednimi vajami na drogu in krogih.

Telovadni nastop je trajal dobre tri ure in je še bil prekratek. Počastili so telo-

Le kolar zna narediti kolo

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

vadbo naše mladine na telovadišču skoro isti odličniki kakor predpoldne pri mimohodu na slavnostni tribuni na Trgu svobode. Pridružil se jim je še predpoldne zadržani ljubljanski vladika g. dr. Gr. Rožman, ki je dokazal s svojim obiskom svojo izredno naklonjenost do cveta naše telovadne mladine.

Posebno priznanje in pohvalo zasluži godba mariborske gasilske čete, ki je skoro brez oddiha igrala komade za vse proste vaje in koračnice.

Med telovadnimi nastopi je krožil nad stadionom aeroplan mariborskega letal-

skega kluba in izkazoval s svojim nizkimi ter višjimi poleti priznanje izbornim nastopom telovadcev iz cele Slovenije.

*

Ob koncu našega poročila v povojni dobi največje prireditve naše mladine moramo na največje veselje še posebej poudariti dejstvo, da je bilo vedenje telovadcev in ljudskih množic ves čas prireditve vzorno in je bilo deležno pohvale od vseh, kateri so videli na lastne oči, da je v fantovskih odsekih in dekliških krožkih organizirana mladina cvet prave discipline.

Izjave in napovedi o resnosti položaja v Evropi

Resne napovedi francoskega ministrskega predsednika. Dne 27. junija je bilo zaključeno zasedanje francoskega parlamenta. Ob tej priliki je govoril predsednik vlade Daladier in je napovedal, da živimo v Evropi v zelo resnem položaju. Daladierjeva presoja evropskih razmer se glasi: »Nikoli v teku zadnjih 20 let ni bil položaj resnejši kakor je sedaj. Ob naših mejah so trije milijoni oboroženih mož, pri čemer niso vštete prostovoljske čete, katerih pomen je dovolj znan. Vse vojne industrije sosednjih držav mrzlično delajo. Za prihodnje tedne je napovedano veliko zbiranje čet v razmerju, ki ga doslej še ni bilo. Izven naših mej se izvaja verska in plemenska propaganda, ki jo spremljajo zastareli predsodki. Ta propaganda ima namen zlomiti angleško-francosko povezanost. Vojaški ukrepi, ki jih je izvedla Francija, ne pomenijo mobilizacije, temveč so bile poklicane pod zastavo samo gotove potrebne čete. Poklicati na vajo dva letnika je bilo neobhodno potrebno. Utrjene meje predstavljajo jamstvo za ohranitev miru. Francija je pripravljena napraviti vse, da bi se doseglo miroljubno sodelovanje z narodi, ki imajo isto željo za sodelovanje, toda Francija je prav tako pripravljena, da se z vsemi silami upre vsakemu poskusu nadvlade. Kar se tiče podaljšanja poslanskih mandatov, vlada ne bo oklevala, pač pa bo sprejela tudi ta sklep, če bi zunanji dogodki to zahtevali in če bo vlada smatrala, da je to potrebno zaradi državne koristi. V tem trenutku morajo Francozi misliti samo na obrambo miru, svobode in francoske časti. Vlada bo ostala v stalnem stiku z večjimi odbori. Če bo potrebno, bo prevzela pobudo za sklicanje parlamenta. Danes je treba ustvariti blok vseh narodnih sil in razviti francosko diplomatsko delavnost v vsej Evropi, da bi

se na ta način uresničil sporazum med narodi, ki so sklenili, da se upro napadu in delajo za skupno dobro človeštva.

Ugledni angleški politik se strinja z napovedjo francoskega ministrskega predsednika. Zgoraj smo navedli besede francoskega ministrskega predsednika Daladierja, ki je v zbornici govoril o resnosti razmer v Evropi. Z Daladierjevo napovedjo se strinja angleški politik Winston Churchill, ki je govoril 28. junija. Churchill je med drugim dejal, da je treba pričakovati, da bo v juliju, avgustu in septembru letošnjega leta mednarodni položaj zelo resen. »Nikar ne jemljite preveč lahko položaja, v katerem se danes nahajamo,« je dejal. »Položaj je zelo podoben tistemu, ki je nastal meseca septembra preteklega leta, toda z razliko, da so preteklo leto obstojale možnosti za umik. Velika Britanija septembra 1938 ni imela nobenih posebnih obveznosti do Češkoslovaške, do čim je med tem časom sprejela jasne in nedvoumne obveznosti do gotovih držav za primer, da bi te postale žrtev neizvznega napada. Obstojte gotovo neizprosna dejstva, s katerimi moramo računati. Popolnoma se strinjam z mnenjem francoskega ministrskega predsednika, da živimo v dobi nevarnosti, in sicer večje nevarnosti, kakor pa smo jih doživljali v tem nemirnem času. Še daleč ne bom trdil tega, da bi bila vojna gotova, moram pa opozoriti na silne priprave kakor tudi na pisanje časopisja v nekaterih državah, v katerih imajo oblastniki moč nad domačim tiskom. Velika Britanija je v zadnjih letih izvajala odločno politiko miru in je vedno pristajala na kompromise in verovala danim obljubam. Toda pri vsem tem ima tudi potrpljenje Velike Britanije svoje meje. Največja napaka bi bila, da bi se pogosta

popušcanja Velike Britanije smatrala za nekaj, kar je prišlo zaradi strahu. Velika Britanija je trdno odločena upreti se, če bi se pripetil kak nov nasilni postopek v Evropi. Upam, da v gotovih krogih ne podcenjujejo moči Velike Britanije.

V Gdanskem se nekaj pripravlja. V Gdanku, ki je pristanišče za Poljsko, so osnovali Nemci vojni zbor prostovoljcev. Angleži so raznesli v svet, da je prišlo v zadnjih dneh iz vzhodne Prusije v Gdansk nad 4000 tujih častnikov in vojakov. Po morju in po kopnem so bile pripeljane v Gdansk večje množine orožja, streliva in plinskih mask. Oblasti v Gdanku so prepovedale, da ne sme zapustiti področja Gdanska za dobo treh mesecev noben Nemec. O vseh teh nemških pripravah je natančno poučena Poljska, ki si sicer želi mir, toda čim bodo njene koristi kakor koli okrnjene, bo svojo stvar branila z orožjem. Gdansko-poljska meja je bila v bližini Steinfließa pri Zopotu 27. junija od 2. ure v noči do poldne zaprta. Zaradi zapore so se razširile vesti, da so zgradili vojaki v obmejnem ozemlju v tem času nekaj strelskih jarkov in pasti za tanke. Vsi prehodi čez mejo so bili strogo zastraženi. Tudi avtobusni promet med Zopotim in Gdinko je bil prekinjen.

Glas angleških vladnih krogov glede združitve Gdanska z Nemčijo. V sporu med Nemčijo in Poljsko trdijo angleški vladni krogi naslednje: Nobenega dvoma ni več, da se je Nemčija zdaj odločila postopno doseči združitve Gdanska z Nemčijo. To dokazujejo vojaške priprave, zbiranje nemških napadalnih oddelkov v Gdanku in napovedi o Hitlerjevem obisku, do katerega naj bi prišlo 20. julija. Hitler bo mesto obiskal potem, ko bo gdanski senat razglasil združitev z Nemčijo. Postopek za to združitev bo podoben kakor je bil doslej pri vseh nemških osvojitvah. Gdansk bo sam sprejel tak sklep ter potem prosil Nemčijo za pomoč, kakor so to storile Avstrija, Češka in Slovaška. Nemčija bo tudi v tem primeru izkoristila tako imenovano »revolucijo od znotraj«. Nadaljnje ravnanje Nemčije bo odvisno od zadržanja Poljske. Če Poljska na razglasitev združitve Gdanska z Nemčijo ne bo odgovorila z vojaškimi ukrepi, bo Nemčija samo obvestila tuje države o tem dogodku. Če bo Poljska na združitev Gdanska z Nemčijo odgovorila z vojaškimi ukrepi, ji bo Anglija seveda takoj šla na pomoč, po čimer bo vojna z Nemčijo neizogibna.

*

linijo. V oboroževalnem programu Turčije je gradnja 13 novih podmornic, 16 rušilcev in dve veliki križarki.

Vsestranski gospodar na Češkem in Moravskem je pokrovitelj Neurath. Kancler Hitler je podpisal uredbo, s katero je postavljen pokrovitelj ali protektor Neurath za vrhovnega zakonodajalca na Češkem in Moravskem. Protektor lahko izdaja nove zakone, razveljavlja obstoječe in tudi lahko po svojem preudarku predrugači zakon o češko-moravski samoupravi.

Novi deželni glavar za Podkarpatsko, Madžarski regent Horthy je imenoval za Podkarpatsko, katerega je zasedla Madžarska istočasno kakor Nemčija Češko in Moravsko, za deželnega glavarja svoječasnega notranjega ministra barona Žigo Perenyi. Novi deželni glavar se je odlikoval kot politik že med svetovno vojno in je rojen leta 1870. Za ministrskega ravnatelja pri podkarpatski deželni vladi je bil imenovan grško-katoliški kanonik dr. Marina, ki je kot Rusin prvi svetovalec deželnega glavarja.

Poljska na braniku za svojo svobodo in pravice. Poljaki so proslavljali z velikimi slovesnostmi v baltičkem pristanišču Gdinko pomen morja za Poljake. Ob tej priliki je govoril tudi predsednik republike in podal važno ter resno izjavo, da so Poljaki trdno odločeni za obrambo svobode Poljske in njenih pravic. Predsednik je rekel, da Poljska mora imeti svoje morje ter pristanišča, da bo ostala v stiku s svetom in da bo zamogla dihati. Gdansk in Gdinka sta vezana že stoletja na Poljsko. Poljska je svobodna država le v toliko, v kolikor ostaneta svobodni ti dve mesti in ima poljska država skozi nje dostop v veliki svet. Pomorjanski pokrajini in baltičski obali se Poljska pod nobenim pogojem in nikdar ne more in ne sme odreči in se tudi odrekla ne bo. Poljski narod bo Pomorjansko z Gdinko in Gdanskim branil za vsako ceno in žrtev. Svojo svobodo bo Poljska branila v prvi vrsti s svojo lastno močjo.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Novi voditelj jugoslovanskih muslimanov. Po slovesnem pogrebu prometnega ministra dr. M. Spaha, o katerem poročamo na peti strani, je izrazil ministrski predsednik Cvetković sožalje žalujoči družini in sorodnikom. Za tem se je podal v sarajevsko mestno hišo, kjer so se zbrali senatorji in muslimanski poslanci iz Bosne. Hercegovine ter Sandžaka na žalno sejo. V navzočnosti predsednika vlade je bil izvoljen soglasno od vseh senatorjev in poslancev za naslednika umrlega dr. M. Spaha in torej za voditelja jugoslovanskih muslimanov dr. Džafer Kulenović, minister brez listnice. Ministrski predsednik, katerega so navzoči veselo pozdravili, je povzel med sejo besedo in je slavil velike zasluge rajnega dr. Spaha za narod in državo. G. predsednik je posebno poudaril svoje veselje, da se je vršila izvolitev naslednika soglasno. Slednjič je g. predsednik častital prav pristrčno novemu voditelju jugoslovanskih muslimanov.

V DRUGIH DRŽAVAH

Tudi Romunija bo izdala težke milijarde za oborožitev. Romunski ministrski predsednik Calinescu je napovedal v parlamentu, da bo porabila Romunija letos še dvakrat toliko za državno obrambo kot preteklo leto. Izdatki za proračun vojske in mornarice so dosegli 24 milijard lejev nasproti 11 milijardam v preteklem letu. Pred leti celotni državni proračun Romunije ni presegel vsote 24 milijard.

Predsednik bolgarske vlade bo uradno obiskal Berlin. Predsednik bolgarske vlade Kjuzeivanov bo uradno obiskal Berlin 5. in 6. julija in bo gost nemške vlade. Sprejet bo tudi od kanclerja Hitlerja. Nemci si zelo mnogo obetajo od tega obiska, dasi so uradno razglasili, da je povod obiska samo podpis nove trgovinske pogodbe.

Oboroževalni program Turčije. Kakor znano, je sklenila Turčija vojaško pogodbo z Anglijo ter Francijo. Koj po teh pogodbah je dobila Turčija angleški kredit v znesku 16 milijonov funtov. Ta denar bo uporabljen za oborožitev. Vzdož morske ožine, ki je znana pod imenom Dardanele, bo zgrajenih več pomorskih oporišč. Vse dosedanje dardanelske utrdbe bodo modernizirane. Med Drinopoljem in Bosporom bo zgrajen cel pas betoniranih podzemeljskih utrdb, kakršne posedata Francija in Nemčija. Gradnjo utrdb ob Dardanelah bodo vodili francoski inženirji, ki so se proslavili v Franciji z znano Maginotovo

Japonsko-angleški spor

Ponovna zaostroitev spora

Odnosaji med Japonsko in Anglijo se vedno bolj zaostrejejo. Japonci se izmikajo pogajanjem, ki bi naj mirnim potom poravnala spor.

Zadnjič smo poročali, da so Japonci izkrcali v pristanišču Svatov čete in luko samo pa so zaprli za dovoz in izvoz tujih ladij.

Japonsko mornariško poveljstvo je šlo 27. junija še dalje in je odredilo zaporo luke Fučav in Venčav. Vse tuje ladje so dobile poziv, da zapustijo do 29. junija dopoldne obe pristanišči, ker odklanjajo japonske oblasti vsako odgovornost za škodo, ki bi utegnila nastati radi vojnih gibanj, ki bodo pričela v teh dveh lukah. Obe luki so zaprli Japonci z minami. Blokado so odklonili francoski, angleški ter ameriški konzuli, ker jo smatrajo za protipravno in za kršenje obstoječih pogodb.

Fučov je glavno mesto pokrajine Fukien, ima 320.000 prebivalcev in je glavno tržišče za čaj in tkanine. Luka Venčav je posebno važna za uvoz kemičnih predmetov ter zdravil.

Z zaporo omenjenih dveh pristanišč je bila izpopolnjena blokada vse kitajske obale, kolikor je imajo zasedene Japonci. Japonska hoče za bodoče preprečiti na Kitajsko vsak uvoz in izvoz in pospešiti na ta način odločitev v nad dve leti trajajoči vojni s Kitajci.

Angleško-francoska posvetovanja

Drznost Japoncev je spravila v največjo zadrego Angleže in Francoze. Višji častniki obeh velesil, katerim so se pridružili tudi Američani, so že dalje časa zbrani v znani angleški obmorski trdnjavi v Singapuru v vzhodni Indiji, kjer se posvetujejo, kako bi se dale angleške, francoske in ameriške koristi obraniti na Tihem oceanu. K posvetovanjem je bil pritegnjen član avstralskega generalnega štaba. Avstralija je namreč angleški dominijon in ga že gledajo poželjivo Japonci od prevrata.

„Slov. Gospodar“ stane:

za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.